

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SÚHRNNÁ SPRÁVA

o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov Európskej únie
pre Operačný program Vzdelávanie

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

Súhrnnú správu o výsledku kontroly

Bratislava september 2014

Obsah

Zoznam použitých skratiek	3
Zhrnutie a odporúčania	4
1. Úvod.....	6
2. Analýza efektívnosti a účinnosti čerpania finančných prostriedkov EÚ	7
2.1 Stanovené ciele a nastavenie ukazovateľov OPV	7
2.2 Nástroje a formy na dosahovanie stanovených cieľov.....	8
3. Monitoring realizácie cieľov a ukazovateľov OPV	14
3.1 Realizácia opatrení prijatých na splnenie merateľných ukazovateľov prioritných osí OPV	14
3.2 Vyhodnotenie plnenia opatrení a ich účinnosť – dosiahnuté výsledky z hľadiska prínosu pre spoločnosť	18

Zoznam použitých skratiek:

Skratka	Plný názov
ASFEU	Agentúra MŠVVaŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ
DOP	dopytovo orientovaný projekt
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FÚ SAV	Fyzikálny ústav SAV
GFÚ SAV	Geofyzikálny ústav SAV
IKT	informačno-komunikačné technológie
ITMS	Informačno technologický monitorovací systém
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
NFP	nenávratný finančný príspevok
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
OPV	Operačný program Vzdelávanie
RO	riadiaci orgán
SAV	Slovenská akadémia vied
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
ŠR	štátny rozpočet
TP	technická pomoc
VŠ	vysoká škola, vysokoškolské
VVŠ	verejné vysoké školy
VVZ	verejné vlastné zdroje
ZŠ	základná škola

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Zhrnutie a odporúčania

Od začiatku programového obdobia 2007 – 2013 bolo na kontrolovaný Operačný program Vzdelávanie celkovo vyhlásených 114 výziev, resp. písomných vyzvaní, z čoho bolo 36 písomných vyzvaní na predloženie národného projektu, 41 výziev na predloženie dopytovo - orientovaného projektu a 38 písomných vyzvaní v rámci TP.

K 31.12.2013 bol ukončený siedmy rok implementácie programového obdobia 2007-2013. Ako reálny začiatok implementácie bol rok 2008, keďže až v tomto roku boli vyhlasované prvé výzvy pre dopytovo - orientované projekty a písomné vyzvania pre národné projekty, tak ide o šiesty rok implementácie.

Stav čerpania finančných prostriedkov v celom implementačnom období nebolo možné hodnotiť ako uspokojivý. Celková výška čerpania finančných prostriedkov z alokácie OPV na programové obdobie 2007-2013 zo zdrojov EÚ bola aktuálne k 22.08.2014 suma 268 941 955,83 EUR, čo predstavuje 49,55 % z celkového záväzku.

Hlavnými dôvodmi nízkeho čerpania boli predovšetkým nedostatky vo vykonaných verejných obstarávaníach, nízke a neefektívne čerpanie pridelených finančných prostriedkov na strane prijímateľa a vysoká administratívna náročnosť, hlavne z hľadiska množstva predloženej podpornej dokumentácie pri posudzovaní oprávnenosti personálnych výdavkov. Nízke čerpanie bolo spôsobené aj vysokou administratívnou náročnosťou predložených výdavkov, kde zväčša ide o personálne výdavky, ktoré sa vyznačujú vysokým počtom povinnej predloženej podpornej dokumentácie a nízkym objemom predložených zúčtovaných finančných prostriedkov. Ďalším dôvodom bola aj vysoká administratívna náročnosť kontroly jednotlivých žiadostí o platbu, náročné na spracovanie najmä z hľadiska objemnosti podpornej dokumentácie a výšky overovaných výdavkov.

Z poznatkov implementačnej agentúry, ako aj praktických skúseností riešiteľov projektov vyplynulo, že implementácia projektov v rámci OPV prebiehala pomalšie aj z dôvodu opakovaných nedostatkov v procese prípravy a realizácie verejného obstarávania zo strany prijímateľov, prípadne opakovania nesprávne pripravených, resp. zrušených súťaží. Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci OPV je časť verejného obstarávania realizovaná najmä nadlimitným a podlimitným postupom, ktorý je na prípravu časovo náročnejší, celý proces verejného obstarávania sa tak predĺžil. Kontrola predloženej dokumentácie verejného obstarávania v rámci OPV bola časovo aj personálne náročnejšia, nakoľko sa predmetná dokumentácia musela opakovane kontrolovať a predĺžila sa doba výkonu administratívnej kontroly, čo negatívne ovplyvnilo výšku čerpania finančných prostriedkov.

Vysoké plnenie ukazovateľov, t. j. výrazné prekročenie plánovaných hodnôt k 31.12.2013 bolo identifikované pri nasledujúcich vybraných ukazovateľoch: počet novovytvorených vzdelávacích programov, počet školiacich kurzov pre pedagogických zamestnancov, počet programov formálneho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami, počet podporených programov ďalšieho vzdelávania, počet žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami zapojených do programov vzdelávania, počet programov ďalšieho vzdelávania pre osoby podieľajúce sa na sociálnej inklúzii osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami.

Nízke plnenie ukazovateľov k 31.12.2013 bolo identifikované pri nasledujúcich vybraných ukazovateľoch: počet partnerstiev a sietí vývoja a inovácií podporených z OPV, podiel zdravotníckych pracovníkov, ktorí absolvovali programy ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, miera umiestnenia absolventov programov formálneho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami, miera umiestnenia absolventov programov ďalšieho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami, počet projektov na podporu ľudských zdrojov v centrách excelentnosti na VŠ a SAV. Vzhľadom na zazmluvnené plánované hodnoty v rámci uvedených ukazovateľov k 31.12.2013 nebolo identifikované riziko nenaplnenia ich plánovaných hodnôt.

Problém dosiahnuteľnosti uvedených ukazovateľov spočíva jednak v ambiciózne stanovených cieľových hodnotách, ako aj v tom, že výzvy s takto nastavenými ukazovateľmi boli vyhlásené v pokročilom štádiu implementácie OPV.

Na základe výsledkov kontroly a prieskumu plnenia cieľov a dosiahnutého prínosu u riešiteľov projektov NKÚ SR vyhodnocuje súlad plnenia cieľov projektov s predpokladanými výsledkami pozitívne.

Vzhľadom na zložitosti schvaľovacích, hodnotiacich a kontrolných procesov však pri implementácii nebola dosiahnutá efektívnosť, t.j. nebolo získané maximum z dostupných zdrojov.

Pre MŠVVaŠ SR ako RO pre OPV bude kľúčová najmä implementácia tých národných projektov, prostredníctvom ktorých budú do roku 2015 prebiehať v systéme všeobecného a odborného vzdelávania komplexné a systémové zmeny pre prispôsobenie vzdelávania potrebám trhu práce.

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly MŠVVaŠ SR ako riadiacemu orgánu Operačného programu Vzdelávanie odporúča:

- v rámci definície cieľov a špecifických cieľov výziev na NFP je potrebné vyjadriť aj predpokladaný (požadovaný) prínos z realizácie projektu;
- prehodnotiť metodiku posudzovania reálne čerpaných nepriamych výdavkov v prípade, ak ciele projektu boli naplnené a projekt zrealizovaný v nižšej sume priamych výdavkov ako bol schválený rozpočet priamych výdavkov v rámci poskytnutého NFP;
- hľadať optimálne riešenie na časovú následnosť realizácie vzdelávacích aktivít na obstarávacíe procesy učebných a didaktických pomôcok a IKT;
- za účelom kontinuity a udržania dosiahnutej kvality vzdelávacieho procesu vytvárať ekonomické a legislatívne podmienky na obnovu IKT, učebných pomôcok a vzdelávacích aktivít v budúcom období;
- z dôvodu lepšieho, efektívnejšieho a reálnejšieho sledovania a hodnotenia merateľných ukazovateľov skoordinať zasielanie následných monitorovacích správ po ukončení realizácie aktivít projektu, nie až po ukončení vecnej a finančnej realizácie projektu.

1. Úvod

Rok 2013 bol posledným rokom programového obdobia 2007-2013, v ktorom môže SR čerpať z ESF v rámci OPV finančné prostriedky v celkovej výške 638 504 428 eur.

Účelom kontrolnej akcie bolo prekontrolovať stav čerpania finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v programovom období 2007-2013 v kapitole Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR s ohľadom na efektívnosť a účinnosť; prekontrolovať výber, realizáciu, kontrolu, monitorovanie, výsledky a dosah projektov.

Kontrolované obdobie bolo od začiatku programového obdobia do ukončenia výkonu kontroly, pričom subjektmi kontroly boli:

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - riadiaci orgán
- Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ - sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
- Fyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied
- Geofyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied

Predmetom kontroly bola analýza čerpania finančných prostriedkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri schvaľovaní a čerpaní finančných prostriedkov, kontrola a monitorovanie, plnenie cieľov a prínos riešenia projektov.

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti na rok 2014 vyplývajúceho zo stratégie kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2013 – 2015.

Zdrojom informácií, na základe ktorých bola táto správa vypracovaná boli

- záznam o výsledku kontroly, vykonanej na MŠVVaŠ SR,
- protokol o výsledku kontroly vykonanej na ASFEU,
- protokoly o výsledku kontroly vykonaných u prijímateľov - ústavoch SAV,
- vyjadrenia prijímateľov NFP na základe prieskumu.

MŠVVaŠ SR, ktoré je RO pre OPV realizuje národné projekty a plní aj úlohu platobnej jednotky pre OPV.

ASFEU plní úlohy sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre operačný program Vzdelávanie v oblasti implementácie dopytovo - orientovaných projektov.

Kontrolná akcia bola zameraná na získanie ubezpečenia, že aká je efektívnosť a účinnosť vynakladania prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v Operačnom programe Vzdelávanie k naplneniu cieľov reformy vzdelávacieho systému.

Kontrolou bolo zistené:

2. Analýza efektívnosti a účinnosti čerpania finančných prostriedkov EÚ

1.1 Stanovené ciele a nastavenie ukazovateľov OPV

OPV je referenčným dokumentom, na základe ktorého je poskytovaná podpora na rozvoj ľudských zdrojov s využitím národných zdrojov a zdrojov Európskeho sociálneho fondu. Definuje globálny cieľ, prioritné osi, opatrenia a aktivity, ktoré boli podporované na území cieľov Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť v období rokov 2007-2013. Z geografického hľadiska pokrýva celé územie Slovenskej republiky. OPV podporovalo zvýšenie adaptability pracovnej sily prostredníctvom zvýšenia kvality a prístupu k celoživotnému vzdelávaniu.

Podpora poskytovaná z prostriedkov ESF a z prostriedkov štátneho rozpočtu SR bola formou národných projektov a dopytovo-orientovaných projektov.

Celkový rozpočet finančných prostriedkov na OPV za zdroje EÚ a spolufinancovanie zo ŠR vrátane verejných vlastných zdrojov bol za programové obdobie 2007-2013 vo výške 664 946 787,00 eur. K 30.06.2014 bolo schválených celkom 1 097 z 3 059 predložených projektov s celkovým rozpočtom projektov vo výške 894 640 271,85 eur. Čerpanie finančných prostriedkov v rámci OPV ku koncu I. polroka 2014 bolo v celkovej sume 370 899 954,78 eur, čo predstavuje 55,78 % alokácie na programové obdobie 2007-2013.

Národné projekty sú realizované buď formou priameho zadania alebo prostredníctvom uzavretej výzvy na predkladanie projektov. Metóda priameho zadania sa uplatňovala v prípadoch, keď konečný prijímateľ pomoci bol za poskytovanie daných služieb kompetenčne zodpovedný.

Vo vzťahu k národným projektom bola realizovaná podpora, resp. projekty, ktoré mali byť celonárodnou pôsobnosť, boli unikátne a realizovať ich mohol výlučne iba jeden subjekt, alebo sa jednalo o vytvorenie a implementáciu pilotného projektu najmä v oblasti sociálnych, zdravotných služieb a sociálnych a aktivačných podnikov s cieľom podpory udržateľnej zamestnanosti.

Dopytovo-orientované projekty sú pripravované priamo v regiónoch; zohľadňujú potreby cieľových skupín v konkrétnom regióne. Prijímateľmi sú predovšetkým základné školy, stredné školy, vysoké školy, miestna samospráva, vyššie územné celky, vzdelávacie inštitúcie, zamestnávateľia a iné oprávnené subjekty. Tieto projekty pripravujú subjekty, ktoré dôverne poznajú situáciu v danom regióne a projekty sú smerované na mieru konkrétnym cieľovým skupinám.

Na podporu regionálneho školstva – konkrétne ZŠ a SŠ bolo k 31.12.2013 zazmluvnených celkovo 545 projektov v celkovej hodnote 309 082 493,15 eur, zamerané najmä na tvorbu a implementáciu rozvojových programov ZŠ a SŠ, tvorbu a implementáciu školského vzdelávacieho programu na ZŠ a SŠ, na tvorbu a využívanie nových učebných materiálov a didaktických prostriedkov, realizáciu kariérneho poradenstva a podporu zavádzania nových študijných a učebných odborov zvyšujúcich uplatnenie absolventov školy na trhu práce. K 31.12.2013 bolo v rámci projektov realizovaných v oblasti regionálneho školstva novovytvorených, resp. inovovaných celkovo 1 013 vzdelávacích programov a zrealizovaných 1 192 školiacich kurzov pre pedagogických zamestnancov.

Pre podporu vysokých škôl bolo k 31.12.2013 zazmluvnených celkovo 126 projektov v celkovej hodnote 131 180 770,12 eur zameraných najmä na inováciu foriem a obsahu vzdelávania s prepojením na potreby vedomostnej spoločnosti, zefektívnenie správy

manažmentu, podporu medzinárodnej spolupráce medzi VŠ, podporu rozvoja ľudských zdrojov vo výskume a vývoji, podporu rozvoja inovatívnych foriem vzdelávania, podporu rozvoja aktívnej spolupráce VŠ so súkromným sektorom pri tvorbe nových študijných odborov a programov, pri racionalizácii a skvalitnení existujúcich študijných odborov a programov VŠ. K 31.12.2013 bolo v rámci projektov realizovaných v oblasti vysokého školstva novovytvorených, resp. inovovaných celkovo 454 vzdelávacích a študijných programov.

1.2 Nástroje a formy na dosahovanie stanovených cieľov

Ciele OPV sa realizovali v prospech cieľových skupín, ktoré tvoria prevažne žiaci a študenti všetkých stupňov škôl a rovnako aj pedagogickí a odborní zamestnanci ako aj osoby zúčastnené na celoživotnom vzdelávaní. Svojím zameraním ciele predstavujú predovšetkým prípravu na trh práce prostredníctvom skvalitnenia vzdelávania, a teda v konečnej fáze zvýšenie možnosti uplatnenia sa na trhu práce, vplyv na zamestnateľnosť absolventov vzdelávania.

NKÚ SR vykonal kontrolu stavu čerpania finančných prostriedkov, kontroly a monitorovania, plnenia cieľov a prínosov riešenia dvoch dopytovo-orientovaných projektov u riešiteľov, ústavov SAV.

A. Projekt „Centrum rozvoja doktorandov - vzdelávanie založené na vedeckých poznatkoch“

Cieľmi projektu kód ITMS 26110230006 (FÚ SAV) s celkovým oprávneným výdavkom vo výške 324 000,00 eur bolo:

- poskytnúť doktorandom a post doktorandom vedomosti v oblastiach VŠ vzdelávania a aplikácie nových a inovatívnych postupov pri vzdelávaní,
- rozhodujúcim spôsobom napomôcť zvýšeniu kvality VŠ vzdelávania na Slovensku prostredníctvom školení začínajúcich VŠ učiteľov. Prispôbiť vysokoškolské vzdelávanie potrebám vedomostnej spoločnosti.

Za merateľné ukazovatele projektu boli stanovené počty novovytvorených študijných programov, osôb zapojených do realizácie aktivít projektu, osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov a škôl zapojených do realizácie aktivít projektu využívajúcich informačno - komunikačné technológie vo vyučovacom procese.

Kontrolou bolo zistené, že realizácia aktivít projektu prebiehala v zmysle plánovaného časového harmonogramu, monitorovacie správy boli vypracovávané a predkladané v požadovaných formulároch a v stanovených termínoch.

Celkovo bolo na projekt čerpané 228 605,74 eur, čo tvorilo 70,56 % z plánovaných (zazmluvnených) celkových oprávnených výdavkov projektu. Merateľné ukazovatele boli na konci realizácie projektu splnené, resp. mierne prekročené a ich plnením boli zároveň napĺňané ciele projektu.

Kontrolou podkladovej dokumentácie boli zistené nedostatky pri uzatváraní zmlúv s dodávateľmi, kedy kontrolovaný subjekt uzatvoril v dvoch prípadoch v rovnaký deň duplicitné zmluvy s rôznym znením v jednom konkrétnom ustanovení zmluvy.

V zmysle zmluvných podmienok poskytnutia NFP je možnosť čerpania nepriamych výdavkov vo výške 20 % z oprávnených výdavkov. Keďže riešiteľ projektu nevyčerpal zmluvný NFP, poskytovateľ oprávnené výdavky správou o nezrovnalosti znížil pre nedodržanie pomeru reálne čerpaných nepriamych výdavkov k reálne čerpaným priamym výdavkom pri ukončení projektu.

Ak sú ciele projektu naplnené nižším čerpaním priamych výdavkov, je v procese realizácie aktivít projektu veľmi náročné úmerne znižovať čerpanie nepriamych výdavkov, nakoľko ich hlavné položky sú viazané zmluvou o poskytnutí NFP a sú teda takmer nemenné (monitoring, publicita, finančné riadenie projektu, príp. koncepčné a výkonné riadenie projektu).

NKÚ SR preto navrhuje prehodnotiť metodiku posudzovania reálne čerpaných nepriamych výdavkov v prípade, ak ciele projektu boli naplnené a projekt zrealizovaný v nižšej sume priamych výdavkov ako bol schválený rozpočet priamych výdavkov v rámci poskytnutého NFP.

B. Projekt „Vytvorenie a potvrdenie teórie vzniku Zeme akréciou v spolupráci s medzinárodne uznávanými expertmi“

Cieľom projektu kód ITMS 26140230021 (GFÚ SAV) s maximálnym NFP vo výške 599 251,09 eur, bolo zvýšenie medzinárodnej spolupráce organizácií výskumu a vývoja v oblasti problematiky vzniku Zeme. Špecifickým cieľom bol rozvoj spolupráce s medzinárodne uznávanými expertmi pri tvorbe teórie vzniku Zeme.

Súčasťou realizácie aktivít projektu mala byť prezentácia výsledkov v odborných časopisoch a na medzinárodných vedeckých fórach, vydanie záverečnej knižnej publikácie a tvorba záverečného filmu – sfilmovanie postupov experimentov, ktoré budú viesť k objaveniu a potvrdeniu novej teórie vzniku Zeme.

Za merateľné ukazovatele projektu boli stanovené indikátory výsledku v počtoch osôb cieľových skupín, ktorých posúdením bolo zistené, že neslúžili ako nástroj na meranie dosiahnutia cieľa ani dosiahnutých výsledkov. Tým neboli stanovené v súlade s definíciou uvedenou v príručke pre prijímateľa NFP.

Realizácia aktivít projektu bola zmluvne predĺžená do decembra 2014, preto nebolo možné vyhodnotiť splnenie strategického, resp. špecifického cieľa.

Výška celkovo vyčerpaných finančných prostriedkov od začiatku realizácie projektu do 30.06.2014 bola 315 424,94 eur, z toho výška oprávnených výdavkov uznaná platobnou jednotkou bola 197 218,01 eur.

Kontrolou zmlúv na nájom administratívnych a laboratórnych priestorov bolo zistené, že GFÚ SAV uzavrel na rovnaké priestory s tým istým dodávateľom dve zmluvy, obidve na rovnakú celkovú cenu nájmu 176 880,00 eur, pričom druhou zmluvou nezrušil platnosť prvej zmluvy, ktorej plnenie prebiehalo. V rámci oboch zmlúv sa obdobie 9 mesiacov prekrývalo. Tým kontrolovaný subjekt konal v rozpore s § 43 zákona Občianskeho zákonníka.

C. Administratívna kontrola ďalších projektov

Administratívnu kontrolu ďalších projektov zameranú na plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov vykonal NKÚ SR u ukončených troch národných projektov a piatich dopytovo-orientovaných projektov opatrenia 1.1, opatrenia 1.2, opatrenia 2.1 a opatrenia 4.2.

Preverením realizácie projektov a plnenia cieľov a špecifických cieľov bolo u jednotlivých projektoch zistené, že:

1. Projekt ITMS kód 26110130001 – Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných školách a stredných školách

Cieľom národného projektu s celkovými oprávnenými výdavkami 15 027 135,70 eur na realizáciu aktivít projektu realizovaným priamo riadenou organizáciou MŠVVaŠ SR, bolo dosiahnuť v dlhodobom plánovacom horizonte 100% zastúpenie kvalifikovaných učiteľov 1. stupňa pre výučbu cudzích jazykov (ďalej len „CJ“) pre cieľovú skupinu žiakov mladšieho školského veku.

V priebehu realizácie projektu nastal viacnásobný nesúlad skutočného a plánovaného stavu časovej, vecnej a finančnej realizácie aktivít projektu z dôvodu väčšieho počtu uchádzačov, ako bolo plánované v projekte, pričom všetci spĺňali požadované kritériá. Odstupujúci frekventanti poukazovali na náročnosť vysokoškolského štúdia. Aktivity riadenia projektu, publicita a informovanosť boli ohrozované nedostatočným finančným krytím a platobnou neschopnosťou riešiteľa projektu, na základe čoho boli aktivity posunuté, neuskutočnili sa zahraničné stáže, nakoľko nebolo možné poskytnúť zálohovú platbu v požadovanej výške.

Prijímateľ vykonal v rámci národného projektu verejné obstarávanie na vzdelávacie služby formou nadlimitnej zákazky podlimitným postupom v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Verejné obstarávanie bolo predmetom kontroly Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý identifikoval porušenie zákona o verejnom obstarávaní a uložil pokutu vo výške 15 000,00 eur za to, že prijímateľ NFP neposudzoval splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s oznámením a vyhlásením verejného obstarávania.

Výsledkom verejného obstarávania boli predčasne uzavreté rámcové dohody s úspešnými uchádzačmi o zabezpečení vzdelávania. RO pre OPV neodsúhlasil proces verejného obstarávania „pred podpisom zmluvy“ a výdavky z nesprávne uzavretých dohôd vyhodnotil ako neoprávnené a boli hradené zo štátneho rozpočtu SR, pričom išlo o základnú aktivitu.

Výsledné hodnoty troch merateľných ukazovateľov výsledku a ciele projektu boli dodržané. Merateľné ukazovatele dopadu sa priebežne plnia a hodnotené budú v následných monitorovacích správach.

2. Projekt 26110130083 – Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách

Cieľom projektu s celkovými oprávnenými výdavkami na realizáciu aktivít projektu na sumu 32 395 334,86 eur, bolo pripraviť učiteľov na aktívnu realizáciu školskej reformy - prispôbenie vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti.

Aj v priebehu realizácie tohto národného projektu nastal viacnásobný nesúlad skutočného a plánovaného stavu v časovej, vecnej a finančnej realizácie aktivít projektu v presunoch workshopov, zmien frekventantov, časovom sklze vypracovania niektorých hodnotiacich dokumentov vyplývajúcich z podrobného popisu projektu.

Výsledky všetkých merateľných ukazovateľov výsledku a ciele projektu boli dodržané. Merateľné ukazovatele dopadu sa priebežne plnia a hodnotené budú v následných monitorovacích správach.

3. Projekt 26110130309 – Hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania

Cieľom projektu s celkovými oprávnenými výdavkami na realizáciu aktivít projektu na sumu 6 948 155,00 EUR, riešeného priamo riadenou organizáciou MŠVVaŠ SR, bolo inovovať a realizovať systém národných meraní, ktorý umožní hodnotiť kvalitu a monitorovať vývoj vzdelávania na ZŠ a SŠ v kontexte reformy vzdelávania v SR.

Identifikovaný bol nesúlad skutočného a plánovaného stavu v posune začiatku realizácie aktivít pre nezabezpečené priestory na prenájom, nedostatočného a personálneho zabezpečenia, nesúlad v čerpaní alokovaných finančných prostriedkov. Tiež bol identifikovaný nesúlad v oblasti napĺňania merateľných ukazovateľov vecnej realizácie aktivity, naplnenie stanovenej kapacity cieľovej skupiny (učiteľov) z dôvodu dobrovoľnosti prihlasovania sa na aktualizačné vzdelávanie, kedy nie je možné vopred určiť konkrétny počet účastníkov vzdelávania.

Nečerpanie finančných prostriedkov vyčlenených na realizáciu jednotlivých aktivít projektu, ako aj na podporné činnosti a riadiaci personál nemalo negatívny dopad na dosiahnutie cieľov a merateľných ukazovateľov projektu.

Hodnoty merateľných ukazovateľov výsledku boli plnené na viac ako 100 %. V jednom prípade merateľného ukazovateľa výsledku - počet osôb cieľovej skupiny zapojených do podporených projektov - zdravotne postihnutých osôb bol tento splnený na 90 %. Ciele projektu boli dodržané. Merateľné ukazovatele dopadu sa priebežne plnia a hodnotené budú v následných monitorovacích správach.

4. Cieľom projektu ITMS kód 26110130074 bolo zvýšenie kľúčových kompetencií absolventov stredných škôl v oblasti poľnohospodárstva pre uplatnenie sa na trhu práce v nadväznosti na potreby praxe.

Z monitoringu vyplynulo, že po realizovanej individuálnej praxi 40 % študentov sa cíti pripravených na vysokej úrovni pre nástup na trh práce a 60 % úroveň hodnotilo ako priemernú. Až polovica žiakov vyhodnotila vplyv praxe na ich uplatniteľnosť na trhu práce ako nepatrný. Dve tretiny zamestnávateľov (66,67%) považovali pripravenosť a úroveň žiakov pre nástup na trh práce za priemernú; uviedli však, že sa žiada viac praxe a potreba rozšíriť možnosti praktického výcviku.

Hodnoty merateľných ukazovateľov výsledku boli splnené a prekročené. Ciele uvedeného projektu boli dodržané.

Ďalej bolo zistené nedodržanie lehoty spracovania záverečnej žiadosti o platbu poskytovateľom NFP, ktorý nepostupoval v súlade s interným manuálom procedúr. Dňom finančného ukončenia začalo prijímateľovi plynúť následné monitorovacie obdobie. Prijímateľ za necelé dva roky nebol povinný informovať o udržateľnosti projektu. Až začatím následného monitorovacieho obdobia vyplynula prijímateľovi povinnosť raz ročne zasielať na ASFEU následnú monitorovaciu správu, vygenerovanú systémom ITMS.

NKÚ SR odporúča, aby z dôvodu lepšieho, efektívnejšieho a reálnejšieho sledovania a hodnotenia merateľných ukazovateľov boli následné monitorovacie správy zasielané po ukončení realizácie aktivít projektu, a nie až po ukončení vecnej a finančnej realizácie projektu. V danom projekte nemal poskytovateľ NFP žiadnu informáciu o zhodnotení prínosu realizácie projektu po dobu dvoch rokov od ukončenia realizácie aktivít projektu.

5. Cieľom projektu ITMS kód 26110130116 bolo vytvoriť a implementovať školský vzdelávací program na gymnáziu založený na inovatívnych metódach výučby.

Merateľné ukazovatele projektu, ktorých dosiahnutie bolo stanovené na rok 2011, boli splnené na 100 %. Merateľné ukazovatele dopadu projektu s termínom dosiahnutia rok 2016 sú priebežne plnené.

Kontrolou bolo zistené, že v monitorovacích správach a v následnej monitorovacej správe nebol vyhodnotený, resp. nebol uvedený stanovený merateľný ukazovateľ. Dôvodom bolo nedôsledné zadanie údajov do systému ITMS zo strany ASFEU - nenahráním

predmetného ukazovateľa. Z uvedeného dôvodu sa daný ukazovateľ prijímateľovi v monitorovacej správe nezobrazoval a preto prijímateľ pri vyplňaní monitorovacej správy nemohol uviesť jeho reálne hodnoty.

Napriek tomu, že daný ukazovateľ v monitorovacej správe chýbal, projektový manažér uviedol v kontrolnom zozname k monitorovacím správam, že stav merateľných ukazovateľov uvedený v monitorovacej správe bol v súlade so zmluvou, čo nebolo v súlade s interným manuálom.

Na základe záverečnej monitorovacej správy skutočné čerpanie celkových oprávnených výdavkov projektu bolo 77,80 %.

6. Cieľom projektu ITMS kód 26110230016 bolo posilnením kultúry kvality sa v dlhodobej perspektíve stať vedúcim pracoviskom v uplatňovaní prístupov v manažérstve kvality na vysokých školách.

Finančné čerpanie projektu bolo nízke, a to 46,60 % z dôvodu nízkeho čerpania prijímateľa položiek skupiny výdavkov cestovných náhrad. Obsahové zameranie projektu si v jeho čase realizácie nevyžiadalo zvýšené náklady na domáce a zahraničné pracovné cesty nakoľko cieľ projektu bol zameraný na implementáciu modelov kvality do prostredia univerzity. Nízke čerpanie finančných prostriedkov nemalo vplyv na plnenie merateľných ukazovateľov ani na dosiahnutie cieľov projektu.

Z výsledkov plnenia a prekračovania merateľných ukazovateľov v súvislosti s plnením finančného plánu (jeho nízke čerpanie), jednoznačne vyplýva, že projekt bol úspešný aj napriek tomu, že stanovenie finančných prostriedkov na jeho realizáciu bolo nadhodnotené.

7. Cieľom projektu ITMS kód 26110230021 bolo zvýšenie kvality vysokoškolského vzdelávania na univerzite a trvalé zvýšenie kvality riadenia a vysokoškolského vzdelávania pre dlhodobú konkurencieschopnosť v európskom vysokoškolskom priestore.

Počas obdobia realizácie projektu sa prostredníctvom pravidelných priebežných monitorovacích správ sledovalo napĺňanie výsledkovej hodnoty merateľných ukazovateľov na úrovni projektu v percentuálnej miere. Hodnoty merateľných ukazovateľov výsledku boli prekročené. Ciele projektu boli taktiež splnené.

Skutočný stav čerpania bol 58,76 % z celkových oprávnených výdavkov.

Nízky stav čerpania finančných prostriedkov prijímateľ zdôvodnil najmä úrovňou miezd zamestnancov univerzity, ktoré boli nižšie, než bol predpoklad, čo sa prejavilo v nižšej refundácii miezd účastníkov vzdelávania, Ďalej podmienkami preukazovania práce samoštúdiom, ktoré vzdelávaní odmietli a z toho dôvodu si uvedené výdavky prijímateľ nenárokoval na preplatenie. Na nízke čerpanie mali vplyv aj výsledky verejného obstarávania, keď vysúťažené sumy boli nižšie ako rozpočet projektu; interné vyhodnotenie riadenia analýzy procesov a ich nezaradenie do žiadosti o platbu duplicitných činností v dvoch aktivitách.

Nízky stav čerpania však nemal vplyv na plnenie sledovaných merateľných ukazovateľov projektu.

8. Cieľom projektu ITMS kód 26140230003 bolo prispieť k podpore zvyšovania kvality vzdelávania a k rozvoju ľudských zdrojov v oblasti univerzitného výskumu a vývoja.

Skutočné čerpanie výdavkov projektu predstavovalo plnenie na 85,33 % z celkových oprávnených výdavkov. Plnenie výsledkovej hodnoty merateľného ukazovateľa cieľovej skupiny zapojených do vzdelávacích aktivít projektu bol nad úrovňou 100 %. Kontrolou bolo

zistené, že ciele projektu a merateľné ukazovatele boli dodržané. Merateľné ukazovatele dopadu sa priebežne plnia a hodnotené budú v následnej monitorovacej správe.

Z vykonaných kontrol NKÚ SR ako aj zo správ vládnych auditov vyplynulo, že oblasti, v ktorých sa riešitelia projektov najčastejšie odchyľovali od stanovených podmienok čerpania finančných prostriedkov EÚ sú nedostatky vznikajúce z dôvodu nerešpektovania podmienok stanovených v zmluve o poskytnutí NFP, týkajúcich sa oblastí finančného riadenia, verejného obstarávania a v neposlednom rade už aj prvotná chybovosť u samotných žiadateľov predkladajúcich žiadosti o NFP, napr.:

- vykonávanie činnosti mimo časového harmonogramu realizácie aktivít projektu, prekročenie jednotkovej ceny, duplicita vykazovaných činností, prekryvanie deklarovaných výdavkov;
- nedodržanie pomeru reálne čerpaných nepriamych výdavkov k reálne čerpaným priamym výdavkom pri ukončení projektu;
- nákup zariadenia/vybavenia a didaktických prostriedkov/školiacich materiálov, školiacich potrieb a spotrebného tovaru na konci realizácie aktivít projektu;
- prekryvanie činností v rámci pozícií, duplicitné vykazovanie výdavku v rámci projektov;
- výdavky vynaložené v rozpore so zmluvou o nájme nebytových priestorov;
- porušenie postupov a pokynov v procese realizácie aktivít projektu stanovených v aktuálne platnej Príručke pre prijímateľa NFP a ostatnej riadiacej dokumentácie;
- prekryvanie činností v rámci pozícií, nesúlad vykazovaných činností s prezenčnou listinou;
- nedodžiavanie realizácie v súlade s platnou a účinnou zmluvou, časovým harmonogramom jednotlivých aktivít projektu, rozpočtom projektu, podrobným opisom projektu, vecnou a obsahovou stránkou jednotlivých aktivít projektu;
- nezrovnalosť z dôvodu vyhlásenia konkurzu alebo reštrukturalizácie na majetok prijímateľa, resp. zastavenie konkurzného konania pre nedostatok majetku a vstup prijímateľa do likvidácie alebo začatie exekučného konania voči prijímateľovi.

Plnenie merateľných ukazovateľov na úrovni OPV s vysokým plnením ukazovateľov, t. j. výrazné prekročenie plánovaných hodnôt k 31.12.2013 bolo identifikované pri nasledujúcich vybraných ukazovateľoch:

- počet novovytvorených vzdelávacích programov (754 % plnenie);
- počet školiacich kurzov pre pedagogických zamestnancov (4 020% plnenie v dôsledku väčšiemu záujmu ako bolo plánované v projekte);
- počet programov formálneho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami (1 340% plnenie);
- počet podporených programov ďalšieho vzdelávania (414% plnenie);
- počet žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami zapojených do programov vzdelávania (327 % plnenie);
- počet programov ďalšieho vzdelávania pre osoby podieľajúce sa na sociálnej inklúzii osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami (373% plnenie).

Nízke plnenie merateľných ukazovateľov k 31.12.2013 bolo identifikované pri nasledujúcich vybraných ukazovateľoch:

- počet partnerstiev a sietí vývoja a inovácií podporených z OPV,
- podiel zdravotníckych pracovníkov, ktorí absolvovali programy ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov,

- miera umiestnenia absolventov programov formálneho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami,
- miera umiestnenia absolventov programov ďalšieho vzdelávania pre osoby s osobitnými vzdelávacími potrebami,
- počet projektov na podporu ľudských zdrojov v centrách excelentnosti na vysokých školách a Slovenskej akadémii vied.

Vzhľadom na zazmluvnené plánované hodnoty v rámci uvedených ukazovateľov k 31.12.2013 riziko nenaplnenia ich plánovaných hodnôt nebolo identifikované.

V nasledujúcich vybraných ukazovateľoch nie je predpoklad dosiahnutia ich cieľových hodnôt (v zátvorke):

- počet pedagogických zamestnancov, ktorí absolvovali programy ďalšieho vzdelávania (49 290 pedagogických zamestnancov za celú SR);
- počet novovytvorených sietí vytvorených v rámci učiacich sa regiónov (19);
- počet vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov (15);
- počet osôb, ktorí sa podieľajú na sociálnej inklúzii osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami vyškolených v rámci programov ďalšieho vzdelávania (31 500).

Hodnotenie o dopadoch OPV sa zatiaľ nerealizovalo, nakoľko stále prebieha implementácia veľkého počtu projektov, a to tak národných ako aj dopytovo –orientovaných (so začiatkom realizácie v roku 2013 resp. 2014).

Problém dosiahnuteľnosti uvedených ukazovateľov spočíva jednak v ambiciózne stanovených cieľových hodnotách, ako aj v tom, že výzvy s takto nastavenými ukazovateľmi boli vyhlásené v pokročilom štádiu implementácie OPV (vo výzvach vyhlásených na prelome rokov 2011/2012).

2. Monitoring realizácie cieľov a ukazovateľov OPV

2.1 Plnenie merateľných ukazovateľov podľa jednotlivých opatrení OPV

Za účelom preverenia plnenia cieľov u prijímateľov NFP boli vyžiadaním podľa § 22 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov oslovení prijímateľa NFP, v rámci opatrenia 1.1, opatrenia 1.2, opatrenia 2.1 a opatrenia 4.1, u ktorých boli ukončené a realizované projekty.

Prieskum sa týkal 76 DOP z celkového počtu 360 ukončených projektov k 30.04.2014, realizovaných na základe výziev SORO – ASFEU. Na realizáciu preverovaných projektov s prijímateľmi boli zazmluvnené prostriedky spolu vo výške 20 213 066,62 eur. Čerpanie bolo vo výške 16 639 696,14 eur, čo predstavuje 82,32 %.

Kľúčovou otázkou prieskumu u prijímateľov bolo overiť, či výstupy z realizovaných projektov splnili predpokladané ciele. Za tým účelom boli prijímateľom položené nasledujúce otázky:

1. splnili dosiahnuté výsledky riešenia projektu očakávania vašej inštitúcie?
2. ako boli splnené ciele projektu a aký bol z toho konkrétny prínos pre vašu inštitúciu?
3. priniesla realizácia projektu skvalitnenie vzdelávacieho procesu a zamestnanosti účastníkov, resp. bola zvýšená adaptabilita pracovnej sily?
4. je možné vyhodnotiť celospoločenský prínos riešenia projektu, okrem plnenia merateľných ukazovateľov? Ak áno uveďte v ktorých oblastiach.

V opatrení 1.1 bolo k 30.04.2014 ukončených celkom 320 dopytovo orientovaných projektov. K prevereniu plnenia cieľov projektov bola zvolená vzorka 36 prijímateľov NFP, čo predstavuje 11,25 % ukončených projektov. Informácie k predloženým otázkam poskytlo 33 z 36 oslovených prijímateľov NFP (91,7 %) - 13 základných škôl, 2 špeciálne školy, 4 spojené školy, 11 stredných odborných škôl, 1 gymnázium, 4 obce, 1 samosprávny kraj. Na realizáciu týchto projektov bolo čerpané z ESF celkom 6 348 504,82 eur (oprávnené výdavky).

Z vyhodnotenia informácií k jednotlivým otázkam prieskumu vyplynulo, že riešenie projektov:

- prispelo k skvalitneniu, zefektívneniu, zatraktívneniu a zmodernizovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu;
- škola získala potrebné IKT vybavenie, moderné didaktické pomôcky a učebný materiál pre zabezpečenie modernej výuky; inováciu didaktických prostriedkov; zvýšenie počítačovej gramotnosti učiteľov a žiakov;
- prispelo k zvýšeniu odbornej spôsobilosti a kreativity pedagogických zamestnancov; skvalitnenie odborného vzdelávania;
- umožnilo nové formy v organizácii vyučovania;
- riešiteľ získal konkurenčnú výhodu v porovnaní s ostatnými školami v rámci regiónu;
- školy odstránili problém s nedostatkom učebníc, pracovných zošitov a metodických materiálov; využívaním IKT hodiny sa stali zaujímavejšími; dosiahli efektívnejšiu prácu pedagóga;
- vytvárali sa vzdelávacie programy vo väzbe na štátne kurikulum a potreby regiónu;
- každoročne sa začali zlepšovať priemerné známky žiakov; zlepšenie celkovej dochádzky;
- zvýšenie stability a adaptability pedagogických zamestnancov, pedagogickí zamestnanci sa ľahšie prispôsobujú meniacim sa podmienkam a trendom v školstve a trhu práce;
- skvalitnila sa práca so žiakmi vstupujúcimi na trh práce; praktické metódy a formy vzdelávania prispievali k zvýšeniu adaptability absolventov na podmienky trhu práce;
- poznatky z realizácie projektu, je možné s rôznymi modifikáciami realizovať v rámci výmeny skúseností aj na iných školách;
- pripravilo absolventa s kvalitnejšími praktickými zručnosťami a moderného učiteľa efektívnejšie využívajúceho nové trendy vo vyučovaní a vo využívaní IKT; v zlepšovaní kompetencií žiakov pri využívaní informačno-komunikačných technológií;

V súvislosti so splnením očakávaní od projektu, plnenia cieľov, skvalitnenia vzdelávacieho procesu a prínosu sa pozitívne vyjadrili všetci riešitelia.

Očakávania od riešenia aj ciele vyhodnotili prijímatelia NFP za splnené, výrazným prínosom bolo materiálne vybavenie školy, inovácia obsahu vyučovania, dosiahlo sa skvalitnenie a zefektívnenie vyučovacieho procesu po materiálno-technickej i metodickej stránke. Riešenie projektov generovalo vyšší predpoklad zamestnanosti účastníkov (cieľových skupín) a zvýšila sa adaptabilita pracovnej sily.

Za najvýraznejší prínos je považovaný prínos v nemerateľných ukazovateľoch v modernizácii vyučovania, keď učiteľ je schopný pripraviť si zmenu, pilotovať si zmenený obsah, doplniť si technické vybavenie, skvalitniť si prípravu. Zvyšuje kredit a atraktivnosť školy ako poskytovateľa vzdelávania. Celospoločenský prínos riešenia projektu je zvýšenie

kvality vzdelávacieho procesu, väčšiu adaptabilitu zamestnancov a lepšiu pripravenosť žiakov pre prax.

Ďalej bolo z informácií zistené, že

- obmedzujúce boli niektoré ekonomicko-právne požiadavky (verejné obstarávanie, nákup z ČR, autorské zmluvy), ktoré neumožňovali presné vytypovanie učebných pomôcok;
- administratíva a financovanie projektu bolo pomerne zložitá;
- sklamanie riešiteľov z pomerne nízkeho percentuálneho limitu finančných prostriedkov, ktoré mohli byť použité na materiálno-technické vybavenie;
- niektorí riešitelia nevedeli vyhodnotiť spoločenský prínos z realizácie svojho projektu;
- za negatívum bolo uvedené, že činnosti týkajúce sa projektu museli byť realizované tiež počas pracovnej doby, t.j. formou rozšírenej pracovnej zmluvy;
- problémy vznikali pri verejnom obstarávaní, nakoľko uskutočnenie verejného obstarávania a jeho odsúhlasenie trvali pol roka, z čoho vyplývalo, že sa všetky aktivity museli posunúť. Aktivity museli byť nahustené, ich realizácia bola náročná časovo aj pre zamestnancov.

V opatrení 1.2 bolo k 30.04.2014 ukončených celkom 20 dopytovo orientovaných projektov. Prijímateľmi NFP bolo 8 verejných vysokých škôl, jedna súkromná vysoká škola a jeden ústav SAV. Na realizáciu projektov bolo čerpané z ESF celkom 8 605 042,35 eur (oprávnené výdavky). Oslovení boli všetci prijímatelia NFP a informácie k predloženým otázkam poskytlo 9 z 10 oslovených prijímateľov NFP (90 %).

Z vyhodnotenia informácií k jednotlivým otázkam prieskumu vyplynulo, že:

- všetci prijímatelia hodnotili splnenie svojich očakávaní z riešenia projektov. Ani v jednom prípade nebolo negatívne vyjadrenie; dosiahol sa rozvoj nových foriem vzdelávania s dôrazom na virtuálne vzdelávanie a na inováciu a tvorbu vzdelávacích aktivít; bolo zakúpené vybavenie a softvér; využité e-learningu,
- prínosom projektu pre inštitúciu žiadateľa sú vyšskolení a odborne pripravení pedagógovia, schopní vytvárať vlastné e-learningové kurzy a tým participovať na ďalšom skvalitňovaní poskytovanej výučby, rozvoj nových foriem vzdelávania, zefektívnenie správy a manažmentu inštitúcie. Riešenia projektov prispeli k rozvíjaniu vnútorného systému kvality vzdelávania pri zabezpečovaní kvality vlastných učiteľov. Merateľné ukazovatele boli vyhodnocované ako 100 % splnené.
- realizácia projektov priniesla skvalitnenie vzdelávacieho procesu, lepšie podmienky pre vzdelávanie študentov, ako aj optimalizáciu vyučovacieho procesu, inovatívny študijný program prispel a má ambíciu ovplyvniť zamestnanosť absolventov a trh práce, projekt zdokonalil systém hodnotenia kvality a výkonnosti a kritérií pre hodnotenie pedagogickej činnosti, zvýšenie adaptability absolventov, vzdelávací proces sa riešením projektu významne skvalitnil zvýšením dostupnosti odbornej študijnej literatúry;
- celospoločenský prínos projektu deklarovaný ako publikačné a e-learningové výstupy projektu, slúžiace pre študentov a odborníkov, vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja, podpora medzinárodnej spolupráce a mobility akademickej obce, zlepšenie podmienok výchovy vysokoškolsky vzdelaných technikov a napĺňaniu aktuálnych potrieb zamestnávateľov. Celospoločenský prínos riešenia projektov spočíva a má významný dopad na zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania.

Riešenia projektov poukázali na základné otázky, ktoré sú determinujúce pre súčasnú spoločnosť: Podmienky uplatnenia absolventa v praxi predznamenalo odhalenie bariér spolupráce praxe a univerzít a potrebu ich koexistencie.

Ďalej z prieskumu tiež vyplynulo, že aj pri snahe približovať výučbový proces aktuálnym potrebám praxe, väčšina zamestnávateľov absolventov doškoľuje podľa svojich špecifických potrieb.

V opatrení 2.1 bol ukončený jeden dopytovo orientovaný projekt, zameraný na obsahovú prestavbu ďalšieho vzdelávania v oblasti cestovného ruchu. Na realizáciu projektu boli zazmluvnené prostriedky vo výške 365 276,00 eur. Čerpanie bolo vo výške 345 561,60 eur (94,60 %) oprávnených výdavkov.

Riešiteľ uviedol, že plánované aktivity boli zrealizované, ciele projektu splnené, s dopadom, že konatelia školených firiem z oblasti cestovného ruchu si uvedomili, ako proces vzdelávania pracovníkov môže prispieť k dosahovaniu lepších podnikových výsledkov a začali zvažovať zavedenie systému podnikového vzdelávania.

Prínos spočíva vo zvýšení konkurencieschopnosti a zlepšení kreditu vzdelávacej spoločnosti, lepšej pripravenosti spoločnosti vstupovať aj do zložitejších programov, vytvorení firemnej koncepcie vzdelávania, vybavení didaktickou a výpočtovou technikou obstaranou v rámci projektu.

Zvýšili sa pracovné zručnosti cieľovej skupiny projektu - zamestnanci podnikov cestovného ruchu, ktorí nadobudli nové znalosti, zručnosti a schopnosti, čo zvýšilo možnosti ich uplatnenia na trhu práce.

V opatrení 4.1 bolo ukončených celkom 19 dopytovo orientovaných projektov. Na realizáciu projektov bolo v oprávnených výdavkoch čerpané z ESF celkom 2 164 235,59 eur zo zazmluvnených 2 434 066,04 eur (89 %). Informácie k predloženým otázkam poskytlo 17 z 19 oslovených prijímateľov (87,5 %) z Bratislavského kraja.

Všetci respondenti vyslovili spokojnosť v plnom rozsahu splnením očakávaní:

- nadobudnuté materiálne vybavenie, pomôcky a IKT technika, získaná projektom sú vo veľkej miere využívané na vyučovaní - zlepšilo sa materiálne vybavenie školy;
- skvalitnilo sa štúdium a forma je zaujímavejšia a atraktívnejšia pre žiakov; boli vytvorené učebné materiály, ktoré na trhu učebníc absentujú;
- výsledky riešenia prispievajú k zvyšovaniu kreativity, bol vytvorený kvalitný nový Školský vzdelávaci program;
- skvalitnili sa výstupy vzdelávania pre potreby trhu práce vo vedomostnej spoločnosti; modernizácia obsahu, foriem a metód vyučovania;
- posilnili sa odborné vedomosti a IKT zručnosti pedagogických pracovníkov; boli navrhnuté a vypracované optimálne didaktické metódy a formy vzdelávania;
- prínosom je adaptabilita zamestnancov, ktorí absolvovali vzdelávanie, čím sa multiplikatívne rozšírili pozitívne dopady projektu na ďalších ľudí;
- celospoločenským prínosom bola samotná implementácia aktivít do vyučovacieho procesu;
- získané boli neoceniteľné skúsenosti realizačných tímov s tvorbou učebných pomôcok a chýbajúcich učebníc.

Z prieskumu u riešiteľov NKÚ SR ďalej vyhodnotil, že:

- nedobrá finančná situácia v škole sťažuje modernizáciu vyučovacieho procesu a stav techniky pomaly si bude vyžadovať výmenu,
- prílišná byrokracia napr. pri vypisovaní hárkov na vyplatenie odmien,
- problémy sa vyskytli s čerpaním plánovaných finančných prostriedkov, ktoré nedokázali vyčerpať,
- prostredníctvom finančných prostriedkov ESF škola zmodernizovala 5 učební, čo ale pre potreby školy nepostačovalo a pomocou sponzorských darov musela dokúpiť príslušnú techniku;
- samotný vzdelávací systém Slovenska neumožňuje získať plnohodnotné softvérové znalosti, na čo poukazujú nielen firmy, ale aj odborné školy, ktoré pri hľadaní kvalifikovaných pedagógov majú problém získať takých, ktorí sú zároveň kvalifikovaní v pedagogickej, umeleckej a softvérovej oblasti. V súčasnosti nie je k dispozícii na Slovensku žiadny program, aj v rámci rozvoja informatizácie spoločnosti (programy, ktoré sú podporované EÚ), ktorý by v sebe zahŕňal a hlavne rešpektoval svetové trendy animovanej tvorby, grafického dizajnu, fotografie, multimediálnej tvorby, technické prostriedky pre širšie uplatnenie v praxi doma aj v zahraničí. Deficit absencie vzdelanosti u pedagógov a následne u žiakov sa vyrovnáva výučbou tvorby programov, aj formou potrebných multimediálnych učebníc. Je len na škodu kvality vzdelávacieho procesu, že sa takéto projekty spolufinancované z prostriedkov EÚ nedajú realizovať na školách Bratislavského regiónu z už spomínaného dôvodu;
- poskytovateľ NFP, ASFEU nepomáhal a jeho postup bol skôr kontraproduktívny, lebo počas realizácie projektu sa vystriedalo viacero finančných a projektových manažérov u poskytovateľa a prijímatelia dostávali aj protichodné inštrukcie - väčšinou ústne.
- komplikácie vyvolávali časté zmeny metodickej príručky prijímatelia príspevku (obsahujúca pravidlá pre realizátorov projektu) aj počas obdobia projektu;
- podnetom pre zvýšenie účinnosti čerpania finančných prostriedkov by mohlo byť umožnenie flexibilnejšieho prístupu k nákupu potrebných pomôcok – prvotný zoznam vyhotovený v čase podávania projektu by obstarávateľ vedel počas realizácie projektu lepšie prispôbiť aktuálnym podmienkam na trhu i v škole.

Pre udržateľnosť dosiahnutého skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu, technického vybavenia a inovatívneho prístupu k tvorbe učebných pomôcok, odbornej spôsobilosti pedagógov (pozitívne výsledky riešenia projektov u prijímateľov) bude nevyhnutné vytvoriť finančné a legislatívne podmienky na ich podporu.

2.2 Plnenie cieľov opatrení OPV – dosiahnuté výsledky z hľadiska prínosu pre spoločnosť

Merateľné ukazovatele na projektovej úrovni (ukazovateľ výsledku a ukazovateľ dopadu) a napĺňanie ich plánovaných hodnôt sú predmetom priebežných monitorovacích správ, pričom sa ich hodnoty preverujú fyzicky aj pri kontrole na mieste poskytovateľom najmä z pohľadu časového harmonogramu.

ASFEU - poskytovateľ NFP dopytovo orientovaných projektov, hodnotí počas implementácie len napĺňanie čiastkových cieľov projektu. Hodnotenie celkových cieľov projektu prebieha vo fáze ukončovania každého jedného projektu.

Nastavený systém monitoringu sa v prvom rade snaží zachytiť včas problémy pri realizácii projektu a následne podľa potreby zabezpečiť systémové opatrenia na ich

predchádzanie tzv. problémových projektov a plnenia časového harmonogramu, na základe monitoringu ASFEU nevie kvalifikovane predpokladať konečnú kvalitu výsledkov projektu.

V priebehu implementačného obdobia bolo vykonané externé „Zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov a funkčnosti systému monitorovania, ktorého výsledkom bolo predovšetkým vyhodnotenie nastavenia, funkčnosti systému a používanie ukazovateľov OPV a zároveň návrh odporúčaní a konkrétnych návrhov realizovateľných v rozhodovacom procese.

Zo správy vyplynulo, že nakoľko „ukazovatele NSRR pre OPV a ukazovatele merajúce globálny cieľ OPV sú kontextové, bude problematické exaktne zistiť mieru vplyvu aktivít OPV na hodnoty týchto ukazovateľov. Bude možné iba konštatovanie štatistických hodnôt za celú SR (na základe štatistických zisťovaní Eurostatu), ale nebude možné povedať ako k týmto hodnotám prispel OPV.“

Záver externých hodnotiacich aktivít podľa hodnotených prispeli k precizovaniu nastavenia procesov a dôslednosti pri kontrole implementácie projektov.

Na základe výsledkov kontroly a prieskumu plnenia cieľov a dosiahnutého prínosu u riešiteľov projektov NKÚ SR vyhodnocuje súlad plnenia cieľov projektov s predpokladanými výsledkami, ale vzhľadom na zložitosti schvaľovacích, hodnotiacich a kontrolných procesov nebola pri implementácii dosiahnutá efektívnosť, t.j. nebolo získané maximum z dostupných zdrojov.

Pre MŠVVaŠ SR ako RO pre OPV bude kľúčová najmä implementácia tých národných projektov, prostredníctvom ktorých budú do roku 2015 prebiehať v systéme všeobecného a odborného vzdelávania komplexné a systémové zmeny pre prispôsobenie vzdelávania potrebám trhu práce.